

DZIENNIK URZĘDOWY

Ministerstwa Przemysłu Materiałów Budowlanych

Warszawa, 25 czerwca 1956 r.

Nr 5

Poz. 19-20

TREŚĆ

ZARZĄDZENIE

Poz. 19 — Zarządzenie Nr 92 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 26 kwietnia 1956 r. w sprawie zasad organizacji wynalazczości pracowniczej.

19.

ZARZĄDZENIE Nr 92

MINISTRA PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

z dnia 26 kwietnia 1956 r.

w sprawie zasad organizacji wynalazczości pracowniczej.

Mając na uwadze wzmoczenie rozwoju wynalazczości pracowniczej jako istotnego czynnika rozwoju techniki a tym samym podniesienia poziomu życia mas pracujących, w związku z nowymi przepisami o wynalazczości pracowniczej zapewniającymi racjonalizatorom, kierownictwu i pracownikom zakładów pracy materialne zainteresowanie rozwojem wynalazczości oraz w celu ujęcia ruchu racjonalizatorskiego we właściwe ramy organizacyjne, na podstawie zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 10 grudnia 1955 r. (Monitor Polski Nr 122, poz. 1598) w sprawie zasad organizacji wynalazczości pracowniczej zarządza się, co następuje:

§ 1. Organami właściwymi do kierowania ruchem wynalazczości pracowniczej w resorcie Przemysłu Materiałów Budowlanych są działający z upoważnienia Ministra Dyrektor Zarządu Techniki oraz Dyrektorzy Centralnych Zarządów, Instytutów, Biur Projektów i Przedsiębiorstw.

§ 2. W celu prowadzenia całości prac związanych z ruchem wynalazczości pracowniczej w Ministerstwie, Centralnych Zarządach (Zarządach), Instytutach Naukowo-Badawczych, Biurach Projektowych i Przedsiębiorstwach działają komórki lub stanowiska pracy d/s wynalazczości.

§ 3. W Zarządzie Techniki Ministerstwa istnieje Wydział Wynalazczości podległy bezpośrednio dyrektorowi Zarządu. Zakres działania Wydziału Wynalazczości określa regulamin organizacyjny Zarządu Techniki.

§ 4. W jednostkach bezpośrednio podległych Ministrowi powołuje się komórki wynalazczości wg następującej zasady:

1. W Centralnych Zarządach Przemysłu:
Cementowego,
Wapienno-Gipsowego,
Szkłarskiego w Sosnowcu,
Ceramicznego

PISMO OKÓLNE

Poz. 20 — Pismo okólne Nr 20 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 28 kwietnia 1956 r. w sprawie załatwiania roszczeń odszkodowawczych za wypadki przy pracy.

KOMUNIKAT

dwuosobowe stanowiska pracy inżynierów wynalazczości podległe bezpośrednio naczelnym inżynierom.

2. W Centralnych Zarządach Przemysłu:
Ceramiki Budowlanej „Północ”,
Ceramiki Budowlanej „Południe”,
Ceramiki Budowlanej „Zachód”,
Materiałów Budowlanych Wapienno-Piaskowych,
Kamienia Budowlanego,
Eksploatacji Kruszywa,
Izolacyjnego,
Przedsiębiorstw Remontowo-Montażowych i Produkcji Części Zamiennych,
Zarządzie Przemysłu Szkłarskiego w Poznaniu

jednosobowe stanowiska pracy inżynierów wynalazczości, które wchodzi w skład wydziałów technologiczno-produkcyjnych. (Zakres działania w/w stanowisk pracy określa § 5 zarządzenia Przewodniczącego PKPG z dnia 10.XII.1955 r. Monitor Polski Nr 122/55, poz. 1599).

3. W Zarządach Zbytu, Instytutach Naukowo-Badawczych, Biurach Projektów i Przedsiębiorstwie Geologicznym Surowców Skalnych jednosobowe stanowiska pracy techników wynalazczości, które winny być włączone wg uznania dyrektorów tych jednostek w skład właściwych komórek organizacyjnych w zależności od organizacji wewnętrznej danej jednostki. (Zakres działania w/w stanowisk pracy określa § 6 zarządzenia Przewodniczącego PKPG z dnia 10.XII.1955 r. Monitor Polski Nr 122/55, poz. 1599) z następującym uzupełnieniem: resortowe biura projektów i instytuty obowiązane są do opiniowania projektów racjonalizatorskich przesyłanych przez zakłady pracy (przedsiębiorstwa) lub centralne zarządy.

§ 5. W zakładach pracy (przedsiębiorstwach) należy powoływać w zależności od rozmiaru prac w zakresie wynalazczości pracowniczej, ilości zgłoszeń projektów racjonalizatorskich w oparciu o zasady określone w § 6 zarządzenia, stanowiska inżynierów lub techników wynalazczości (Zakres działania stanowisk pracy określa § 6 zarządzenia Przewodniczącego PKPG z dnia 10.XII.1955 r. Monitor Polski Nr 122/55, poz. 1599).

§ 6. Ustala się następujące wytyczne powoływania stanowisk d/s wynalazczości w przedsiębiorstwach oraz ramowe normy etatowe:

1. W przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej 2.000

pracowników powołuje się dwuosobowe stanowiska pracy inżynierów wynalazczości, podległe bezpośrednio głównemu inżynierowi przedsiębiorstwa.

2. W przedsiębiorstwach zatrudniających od 1.000 do 2.000 pracowników powołuje się jednoosobowe stanowiska pracy inżynierów wynalazczości, wchodzące w skład komórki (wydziałów) techniczno-technologiczno-produkcyjnych.

3. W przedsiębiorstwach zatrudniających do 1.000 pracowników powołuje się jednoosobowe stanowiska pracy techników wynalazczości w komórkach (wydziałach) techniczno-technologiczno-produkcyjnych, lub funkcje techników wynalazczości powierza się pracownikom komórek techniczno-produkcyjnych.

4. Pracownicy wymienieni w ust. 1 i 2 wykonują wyłącznie prace z zakresu wynalazczości.

§ 7. Powoływanie (wydzielanie) stanowisk d/s wynalazczości, o których mowa w §§ 4—6 zarządzenia, nie stanowi podstaw do zwiększania ilości etatów osobowych i funduszu płac.

§ 8. 1. Do oceny ważnych projektów w przypadkach gdy ocena projektu wymaga specjalnych kwalifikacji technicznych jak również wobec braku pełnych podstaw dla określenia możliwości i celowości zastosowania projektu w zakładzie pracy i ewentualnie w innych zakładach, dyrektorzy: przedsiębiorstw, centralnych zarządów, instytutów naukowo-badawczych i biur projektów mogą powoływać komisje.

2. W skład komisji wchodzi:

- a) przewodniczący — naczelny (główny) inżynier,
- b) sekretarz — kierownik komórki wynalazczości,
- c) członkowie — 2—3-ch przedstawicieli służby techniczno-produkcyjnej.

3. W uzasadnionych przypadkach do udziału w posiedzeniach komisji naczelny (główny) inżynier może powołać odpowiednich rzeczoznawców.

4. Za udział w pracach komisji sekretarz, członkowie i rzeczoznawcy otrzymują wynagrodzenie w wysokości 38 zł. za posiedzenie, a przewodniczący 57 złotych, płatne z kredytów przyznanych danej jednostce na komisje.

§ 9. Projekty zgłoszone przez naczelnego inżyniera lub dyrektora Centralnego Zarządu (Zarządu) i zakwalifikowane do realizacji przez jednostki podporządkowane temu CZP podlegają ocenie komisji powoływanej przez dyrektora Zarządu Techniki. Decyzje o przyjęciu projektu do wykorzystania podejmuje Minister oraz ustala również wysokość wynagrodzenia za projekt.

§ 10. Tryb przyznawania kredytów na realizację projektów racjonalizatorskich regulują następujące akty normatywne:

1. Zarządzenie Nr 34 Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 8.III.1955 r. w sprawie zabezpieczenia w planach techniczno-ekonomicznych i inwestycyjnych przedsiębiorstw gospodarki społecznej odpowiednich środków na wykonanie zadań w zakresie wynalazczości pracowniczej. (Biuletyn PKPG Nr 8 z dnia 25 marca 1955 r., poz. 25).

2. Zarządzenie Ministra Finansów z dnia 27 lipca 1951 r. w sprawie określenia źródeł i sposobów finansowania wy-

nalazczości pracowniczej (Monitor Polski Nr A-70 z dnia 11.VIII.1951 r.).

3. Uchwała Nr 508 Rady Ministrów z dnia 2 lipca 1955 r. w sprawie zasad realizowania i finansowania niektórych drobnych inwestycji w zakresie mechanizacji i doskonalenia produkcji, realizowania projektów racjonalizatorskich oraz uruchomienia produkcji ubocznej artykułów powszechnego użytku (Monitor Polski Nr 65/55, poz. 851).

4. Zarządzenie Nr 148 Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministra Finansów z dnia 20 września 1955 r. w sprawie zasad i trybu realizowania i finansowania niektórych drobnych inwestycji w zakresie mechanizacji i udoskonalenia produkcji, realizowania projektów racjonalizatorskich oraz uruchomienia produkcji ubocznej artykułów powszechnego użytku (Monitor Polski Nr 87/55, poz. 1063).

5. Zarządzenie Nr A/77-II-47 Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 14 października 1955 r. w sprawie kredytu na finansowanie małej mechanizacji i racjonalizacji.

§ 11. 1. Zatwierdzanie decyzji o przyjęciu projektu do wykorzystania uzależnione jest od wysokości wynagrodzenia przypadającego twórcy projektu.

2. Zasady wynagradzania twórców projektów racjonalizatorskich określa uchwała Nr 911 Rady Ministrów z dnia 12 listopada 1955 r. w sprawie zasad wynagradzania twórców pracowniczych wynalazków, wzorów użytkowych, udoskonalień technicznych i usprawnień, zwana dalej przepisami o wynagradzaniu wynalazczości pracowniczej (Monitor Polski Nr 122/55, poz. 1597).

§ 12. 1. Decyzje o przyjęciu projektu do wykorzystania wydają oraz zatwierdzają wysokość wynagrodzenia twórcy:

- a) dyrektorzy przedsiębiorstw,
- b) dyrektorzy centralnych zarządów,
- c) Minister.

2. Dyrektorzy przedsiębiorstw produkcyjnych podległych poszczególnym centralnym zarządom oraz biur projektów, instytutów naukowo-badawczych, zarządów zbytu i Przedsiębiorstwa Geologicznego Surowców Skalnych posiadają uprawnienia zatwierdzenia projektów do wykorzystania oraz wysokości wynagrodzenia w przypadku, gdy wysokość wynagrodzenia twórcy (twórców) nie przekracza 10 tys. zł., a przy wynagrodzeniach obliczonych wg § 12 przepisów o wynagrodzeniu wynalazczości pracowniczej 5 tys. zł. (Monitor Polski Nr 122/55, poz. 1597). Dot. projektów, których zastosowanie przynosi korzyści nie dające się obliczyć, jak np. zwiększenie bezpieczeństwa i higieny pracy, polepszenie jakości produkcji itp. wynagrodzenie określa się szacunkowo: odpowiednio do wartości projektu.

3. Dyrektorzy Centralnych Zarządów posiadają uprawnienia zatwierdzenia projektów do wykorzystania oraz wysokości wynagrodzenia twórców w następującej wysokości:

- 1) Dyrektorzy Centralnych Zarządów Przemysłu: Cementowego, Wapienniczego-Gipsowego, Szklarskiego w Sosnowcu oraz Ceramicznego do 50 tys. zł., za projekty, przy których wynagrodzenie obliczono na podstawie uzyskanych lub przewidywanych oszczędności, oraz do 10 tys. zł. przy wynagrodzeniach obliczonych na podstawie w/w § 12 przepisów o wynagrodzaniu wynalazczości pracowniczej.

2) Dyrektorzy pozostałych centralnych zarządów i Zarządu Przemysłu Szklarskiego z siedzibą w Poznaniu do 30 tys. zł. za projekty, przy których wynagrodzenie obliczono na podstawie uzyskanych lub przewidywanych oszczędności oraz do 10 tys. zł. przy wynagrodzeniach obliczonych na podstawie w/w § 12 przepisów o wynagradzaniu wynalazczości pracowniczej.

4. Projekty, za które wynagrodzenie przekracza wysokość ustaloną w ust. 3 pkt. 1 i 2, zatwierdza Minister, który również ustala wysokość wynagrodzenia.

5. Projekty, o których mowa w ust. 4, dyrektorzy centralnych zarządów przesyłają Zarządowi Techniki z wnioskiem o zatwierdzenie przez Ministra.

§ 13. 1. Zasady organizacji brygad racjonalizatorskich określa zarządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 10 grudnia 1955 r. w sprawie brygad racjonalizatorskich (Monitor Polski Nr 122/55, poz. 1600).

2. Mając na uwadze zwiększenie ilości zrealizowanych projektów dyrektorzy centralnych zarządów i przedsiębiorstw otoczą szczególną opieką istniejące brygady racjonalizatorskie oraz zapewnią stały wzrost ich ilości.

3. W kwartalnych sprawozdaniach z wynalazczości pracowniczej w części opisowej należy zwrócić szczególną uwagę na ilość brygad racjonalizatorskich pracujących w przemyśle, trudności organizacyjne tych brygad oraz korzyści uzyskiwane z projektów realizowanych przez brygady racjonalizatorskie.

§ 14. 1. Dyrektorzy C.Z.P. opracują w terminie do dnia 1.VII.1956 r. wytyczne kierunkowe wynalazczości pracowniczej, które stanowić będą podstawę dla opracowania przez podległe przedsiębiorstwa szczegółowej tematyki dla racjonalizatorów.

2. Kopie opracowań wymienionych w ust. 1 należy przesłać do Zarządu Techniki.

§ 15. 1. Sposób obliczania oszczędności wynikających z zastosowania projektów racjonalizatorskich zostanie ustalony odrębnym zarządzeniem.

2. Projekt zarządzenia, o którym mowa w ust. 1, opracuje Centralna Księgowość w uzgodnieniu z Departamentem Finansowym i Zarządem Techniki w terminie do dnia 30.VI.1956 r.

§ 16. Wyciąg z zarządzenia Przewodniczącego PKPG z dnia 10 grudnia 1955 r., w sprawie zasad organizacji wynalazczości pracowniczej (Monitor Polski Nr 122/55, poz. 1599) stanowi załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 17. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania, równocześnie traci moc obowiązujące dotychczas w resorcie zarządzenie Nr 940 Ministra Przemysłu Lekkiego z dnia 25 listopada 1951 r. w sprawie organizacji wynalazczości pracowniczej.

MINISTER

Mgr inż. St. Pietrusiewicz

Załącznik do zarządzenia Nr 92 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 26.IV.56 r.

WYCIĄG

z zarządzenia Przewodniczącego PKPG

z dnia 10 grudnia 1955 r.

(Monitor Polski Nr 122/55, poz. 1599)

§ 5. Do zakresu działania komórki (stanowiska pracy) wynalazczości w centralnym zarządzie należy organizowanie w centralnym zarządzie ruchu wynalazczości pracowniczej oraz koordynowanie i kontrola działalności komórek wynalazczości w zakładach pracy podporządkowanych centralnemu zarządowi, a w szczególności:

1) opracowywanie wytycznych i założeń do planu nakładów na wynalazczość pracowniczą oraz kontrola realizacji tego planu,

2) analiza wynalazczości pracowniczej w celu zapewnienia stałego jej rozwoju i wykonania podstawowych zadań planowych centralnego zarządu oraz opracowywanie szczegółowych kierunków tematyki wynalazczości pracowniczej dla zakładów pracy,

3) opieka i pomoc w przeprowadzaniu prób i w realizacji szczególnie ważnych dla centralnego zarządu projektów racjonalizatorskich,

4) rozpowszechnianie szczególnie ważnych dla centralnego zarządu wynalazków, wzorów użytkowych, udoskonaleń technicznych i usprawnień,

5) kontrola działalności komórek wynalazczości w zakładach pracy oraz kontrola realizacji projektów racjonalizatorskich,

6) organizowanie konkursów wynalazczości oraz konkursów na rozwiązanie szczególnie ważnych zagadnień w centralnym zarządzie w zakresie wynalazczości pracowniczej,

7) prowadzenie wykazu wynalazków, wzorów użytkowych, udoskonaleń technicznych i usprawnień szczególnie ważnych dla centralnego zarządu,

8) instruktaż pracowników komórek wynalazczości w zakresie wynalazczości pracowniczej,

9) współpraca ze związkami zawodowymi i stowarzyszeniami naukowo-technicznymi w zakresie rozwoju wynalazczości pracowniczej,

10) opracowywanie obowiązującej sprawozdawczości i statystyki w centralnym zarządzie w zakresie wynalazczości pracowniczej.

§ 6. 1. Do zakresu działania komórki wynalazczości w zakładzie pracy należy inicjowanie i umasowianie ruchu wynalazczości pracowniczej w zakładzie pracy oraz opieka nad rozwojem tego ruchu, a w szczególności:

1) opracowywanie planów rozwoju ruchu wynalazczości pracowniczej w zakładzie pracy według wytycznych centralnego zarządu, czuwanie nad zapewnieniem realizacji tych planów oraz współdziałanie w opracowywaniu planu techniczno - przemysłowo - finansowego zakładu pracy,

- 2) opracowywanie i aktualizowanie tematyki wynalazczości pracowniczej w zakładzie pracy, organizowanie konkursów na rozwiązanie ważniejszych zadań w zakresie wynalazczości pracowniczej, wymiany doświadczeń itp.,
- 3) przyjmowanie zgłoszeń pracowniczych projektów racjonalizatorskich,
- 4) ustalanie, czy zgłoszony projekt jest nowy w rozumieniu przepisów dekretu, oraz przygotowywanie materiałów i danych potrzebnych do wydania decyzji przez kierownika zakładu pracy, dotyczącej zgłoszonych projektów racjonalizatorskich,
- 5) współpraca z właściwymi komórkami organizacyjnymi przy opracowywaniu planów przeprowadzania prób i planów wykorzystania projektów oraz kontrola wykonania tych planów,
- 6) zawiadamianie nadrzędnych jednostek (centralnego zarządu i departamentu techniki) o zgłoszonych w zakładzie pracy szczególnie ważnych projektów racjonalizatorskich,
- 7) wydawanie racjonalizatorom zaświadczeń o dokonaniu usprawnienia przez dokonywanie wpisów w książeczce racjonalizatora oraz prowadzenie ewidencji przyjętych do wykorzystania usprawnień i wydanych zaświadczeń,
- 8) współpraca z klubami techniki i racjonalizacji oraz stowarzyszeniami naukowo-technicznymi w dążeniu do umasowienia ruchu wynalazczości pracowniczej,
- 9) opracowywanie obowiązującej sprawozdawczości i statystyki w zakresie wynalazczości pracowniczej.

2. Do zakresu działania komórek wynalazczości w zakładzie pracy należą również sprawy niepracowniczych wynalazków, wzorów użytkowych, udoskonalen technicznych i usprawnień, odstąpionych na podstawie art. 20 dekretu, które komórka wynalazczości załatwia w uzgodnieniu z kierownikiem zakładu pracy. Przepisy ust. 1 pkt. 3—7 stosuje się odpowiednio.

R o z d z i a ł 3.

Zgłaszanie pracowniczych projektów racjonalizatorskich w zakładach pracy.

§ 7. 1. Pracownik, który dokonał pracowniczego wynalazku wzoru użytkowego, udoskonalenia technicznego lub usprawnienia, jest obowiązany zgłosić je niezwłocznie w komórce wynalazczości zakładu pracy, w którym jest zatrudniony.

2. Właściwym do dokonania oceny pracowniczego projektu racjonalizatorskiego jest zakład pracy, w którym projekt zostanie przyjęty do wykorzystania i zrealizowany. Zakład ten dokonuje również wypłaty wynagrodzenia twórcy.

§ 8. 1. Zgłoszony projekt racjonalizatorski powinien być tak opracowany, aby z opracowania jasno wynikała istota projektu. Zgłoszenie samej koncepcji nie stanowi zgłoszenia projektu. Wraz z projektem powinny być zgłoszone: wystarczająco zrozumiałe rysunek lub szkic techniczny oraz określenie przewidywanych korzyści, jakie wynikną z zastosowania projektu.

2. Jeżeli zgłaszający ze względu na brak odpowiednich kwalifikacji nie jest w stanie przed zgłoszeniem projektu opracować rysunki lub szkicu technicznego, do udzielenia mu pomocy obowiązany jest przedstawiciel techniczny za-

kładu pracy do współdziałania w pracach klubu techniki i racjonalizacji, a w zakładach pracy nie posiadających przedstawiciela technicznego — kierownictwo zakładu pracy (§ 13).

§ 9. Pracownik, który w ciągu trzech tygodni nie dopełnił obowiązku przewidzianego w § 7 ust. 1, traci prawo do wynagrodzenia przysługującego mu za dokonanie wynalazku, wzoru użytkowego, udoskonalenia technicznego lub usprawnienia.

§ 10. 1. Jeżeli zakład pracy, w którym zgłoszony został pracownicz projekt racjonalizatorski, nie jest właściwy do dokonania oceny projektu, kierownik zakładu przesyła projekt bez zwłoki do właściwego zakładu pracy, dołączając w miarę możliwości dokumentację, o której mowa w § 8 ust. 1, a w przypadkach wątpliwych — do centralnego zarządu, któremu podlega zakład pracy, w celu skierowania projektu do właściwego zakładu pracy. O przesłaniu projektu należy zawiadomić twórcę.

2. W przypadkach określonych w ust. 1 wypłaty wynagrodzenia twórcy dokonuje zakład pracy, w którym projekt zostanie przyjęty do wykorzystania, za pośrednictwem zakładu pracy, w którym twórca jest zatrudniony.

3. O zgłoszonych w zakładzie pracy szczególnie ważnych projektach racjonalizatorskich kierownik komórki wynalazczości zawiadamia niezwłocznie nadrzędny centralny zarząd i departament techniki.

§ 11. 1. Jeżeli w dokonaniu oceny projektu zainteresowanych jest kilka zakładów pracy, decyzję w sprawie określenia właściwego zakładu wydaje:

- 1) dyrektor centralnego zarządu — co do zakładów w ramach centralnego zarządu,
- 2) minister — co do zakładów w ramach resortu.

2. Jeżeli w realizacji oraz w wykorzystaniu projektu zainteresowany jest zakład produkcyjny oraz zakład lub zakłady użytkujące, do dokonania oceny i realizacji projektu właściwy jest zakład produkcyjny. Zakład produkcyjny obowiązany jest w tym przypadku zasięgnąć opinii i uwzględnić wnioski zakładów użytkujących.

12. 1. Zgłoszenie pracowniczego projektu racjonalizatorskiego dokonuje twórca na formularzu według ustalonego wzoru.

2. Do zgłoszenia mogą być dołączone rysunki wykonawcze, model, opis procesu technologicznego. Twórca może powołać się na wykonane przez siebie na podstawie projektu racjonalizatorskiego przedmioty, wyniki pracy itp.

§ 13. 1. Kierownictwo zakładu pracy obowiązane jest do udzielenia twórcy pracowniczego projektu racjonalizatorskiego pomocy technicznej, potrzebnej przy opracowaniu projektu. Udzielenie pomocy następuje na podstawie pisemnego zlecenia kierownika zakładu pracy.

2. Jeżeli zakład pracy nie jest w możności udzielić twórcy pomocy technicznej we własnym zakresie, kierownik zakładu zwraca się do jednostki bezpośrednio nadrzędnej o wskazanie innego zakładu pracy bądź instytutu naukowo-badawczego, wyższej uczelni lub innej instytucji, która może udzielić potrzebnej pomocy. Wskazany w tym trybie zakład pracy, instytut lub instytucja jest obowiązana do udzielenia potrzebnej pomocy technicznej.

§ 14. Za pomoc techniczną uważa się:

- 1) pomoc przy teoretycznym opracowaniu projektu wraz z odpowiednimi szkicami i obliczeniami oraz przy obliczaniu korzyści gospodarczych w oparciu o elementy techniczne projektu,

2) pomoc przy sporządzaniu rysunków technicznych, przy przeprowadzaniu prób i badań oraz przy produkcji doświadczalnej, w której projekt ma być zastosowany.

§ 15. 1. Udzielającego pomocy technicznej nie uważa się za współtwórcę projektu, chyba że w wyniku jego wkładu pracy twórczej wprowadzone zostały istotne zmiany w projekcie, na skutek których udzielający pomocy technicznej powinien być uznany za współtwórcę projektu.

2. W razie sporu rozszczenia udzielającego pomocy technicznej przeciwko zakładowi pracy i twórcy o uznanie udzielającego pomocy technicznej za współtwórcę projektu rozstrzyga Urząd Patentowy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, zwany dalej w skróceniu Urzędem Patentowym.

3. Do czasu rozstrzygnięcia sporu przez Urząd Patentowy zakład pracy, w którym projekt został przyjęty do wykorzystania, wypłaca twórce połowę przypadającego wynagrodzenia, a udzielającemu pomocy technicznej premię i wynagrodzenie, przypadające według zasad określonych w przepisach o premiowaniu i wynagradzaniu za pomoc techniczną. W razie uznania udzielającego pomocy technicznej przez Urząd Patentowy za współtwórcę projektu, wynagrodzenie za udzielenie pomocy technicznej dzieli się między współtwórców w stosunku określonym przez Urząd Patentowy.

R o z d z i a ł 4.

Ocenianie pracowniczych projektów racjonalizatorskich.

§ 16. Oceny pracowniczych wynalazków, wzorów użytkowych, udoskonaleń technicznych i usprawnień dokonuje naczelnny (główny) inżynier zakładu pracy, w którym projekt ma być przyjęty do wykorzystania i zrealizowany.

§ 17. 1. Po zgłoszeniu projektu przez twórcę w komórce wynalazczości, jeżeli zachowane zostały warunki określone w § 8 ust. 1, kierownik komórki wydaje twórcy potwierdzenie zgłoszenia projektu, a następnie podejmuje czynności mające na celu przygotowanie projektu do rozpatrzenia.

2. W szczególności kierownik komórki wynalazczości ustala czy zgłoszony projekt jest nowy w rozumieniu art. 2 dekretu, a w odniesieniu do projektów posiadających cechy wynalazku lub wzoru użytkowego — czy nie został opatentowany jako wynalazek lub zarejestrowany jako wzór użytkowy przez Urząd Patentowy, oraz zasięga opinii zainteresowanych komórek i w miarę potrzeby wybitnych fachowców w zakładzie pracy co do wartości technicznej i przydatności projektu, możliwości i celowości zastosowania projektu w zakładzie pracy w zakresie produkcji lub usług oraz przewidywanych korzyści i oszczędności, jakie przyniesie zastosowanie projektu.

§ 18. 1. Po uzyskaniu potrzebnych opinii i materiałów jeżeli zgłoszony projekt jest nowy w rozumieniu art. 2 dekretu i zebrane opinie są pozytywne — kierownik komórki wynalazczości zwraca się do komórki finansowej zakładu pracy o dokonanie obliczenia oszczędności, jaka przewidywana jest w pierwszych 12 miesiącach zastosowania projektu w zakładzie pracy.

2. Komórka finansowa zakładu pracy jest obowiązana dokonać obliczenia oszczędności. Arkusz obliczenia oszczędności podpisuje (główny — starszy) księgowy, stwierdzając prawidłowość dokonania obliczenia.

§ 19. Po dokonaniu przez komórkę finansową zakładu pracy obliczenia przewidzianej oszczędności komórka wynalazczości dokonuje obliczenia wynagrodzenia twórcy

i przedkłada projekt do oceny naczelnemu (głównemu) inżynierowi.

§ 20. 1. Naczelnny (główny) inżynier oceniając projekt bada:

- 1) jaka jest wartość techniczna i przydatność projektu oraz jakich nakładów wymagać będzie realizacja i zastosowanie projektu oraz jakie oszczędności i korzyści przyniesie jego zastosowanie,
- 2) możliwość i celowość zastosowania projektu w zakładzie pracy i ewentualnie w innych zakładach,
- 3) czy w rozumieniu obowiązujących przepisów zgłoszony projekt jest usprawnieniem czy też posiada cechy udoskonalenia technicznego, wzoru użytkowego lub wynalazku.

2. Naczelnny (główny) inżynier może przed wydaniem oceny skierować projekt do rozpatrzenia i zaopiniowania przez komisję.

3. Naczelnny (główny) inżynier przed wydaniem negatywnej oceny co do wartości projektu powinien wysłuchać wyjaśnień twórcy projektu.

§ 21. 1. Powołanie komisji, o której mowa w § 20 ust. 2, następuje w trybie określonym obowiązującymi przepisami. W skład komisji wchodzi: przewodniczący, sekretarz (którym jest kierownik komórki wynalazczości) oraz jako członkowie — przedstawiciele służby techniczno-produkcyjnej zakładu pracy. Szczegółowy skład i tryb postępowania komisji określa zarządzenie o powołaniu komisji. Na posiedzenie komisji może być zaproszony twórca projektu.

2. Za udział w posiedzeniu komisji przewodniczący, sekretarz i członkowie komisji otrzymują wynagrodzenie w wysokości maksymalnej stawki określonej w § 8 ust. 5 zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 5 maja 1955 r. w sprawie powoływania komisji w przedsiębiorstwach państwowych i jednostkach organizacyjnych spółdzielczości (Monitor Polski Nr 44, poz. 434 i Nr 66, poz. 862). Rzeczoznawcy otrzymują wynagrodzenie tak jak członkowie komisji.

§ 22. 1. Po dokonaniu oceny naczelnny (główny) inżynier przedkłada projekt kierownikowi zakładu pracy, który wydaje decyzję o przyjęciu projektu do wykorzystania lub o jego odrzuceniu. Decyzja powinna być wydana w ciągu 3 dni od daty otrzymania akt sprawy. W razie przyjęcia projektu do wykorzystania kierownik zakładu pracy ustala wysokość wynagrodzenia twórcy.

2. O decyzji kierownika zakładu pracy komórka wynalazczości zawiadamia niezwłocznie twórcę.

§ 23. 1. Przed powzięciem decyzji o przyjęciu lub odrzuceniu projektu kierownik zakładu pracy może zarządzić przeprowadzenie dodatkowych prób.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, kierownik zakładu pracy zleca właściwym komórkom zakładu pracy opracowanie planu przeprowadzenia prób i włączenie go do bieżących planów pracy.

§ 24. 1. Plan przeprowadzenia prób powinien przewidywać:

- 1) przygotowanie dokumentacji,
- 2) przygotowanie potrzebnych materiałów,
- 3) określenie i zapewnienie potrzebnych środków finansowych,
- 4) ustalenie komórek przeprowadzających próby,
- 5) czas trwania prób,
- 6) osobę lub osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie prób,

2. Przy przeprowadzaniu prób należy zapewnić udział twórcy projektu.

§ 25. 1. Do dokonania oceny projektu zgłoszonego przez kierownika zakładu pracy, w którym projekt ma być realizowany, lub przez jego zastępcę, właściwy jest naczelny inżynier centralnego zarządu.

2. Przepis ust. 1 ma również zastosowanie w razie zgłoszenia projektu opracowanego przez osobę wymienioną w ust. 1 wspólnie z inną osobą lub osobami.

3. Decyzję o przyjęciu do wykorzystania projektu zgłoszonego przez osoby, o których mowa w ust. 1, lub o jego odrzuceniu wydaje dyrektor centralnego zarządu, który w razie przyjęcia projektu do wykorzystania ustala również wysokość wynagrodzenia twórcy. Przepisy §§ 23 i 24 stosuje się odpowiednio.

4. Oceny projektu zgłoszonego przez naczelnego inżyniera lub dyrektora centralnego zarządu, w ramach którego projekt ma być realizowany, dokonuje komisja wyznaczona przez właściwego ministra, która przedkłada ministrowi wniosek co do wysokości wynagrodzenia za projekt. Decyzję o przyjęciu do wykorzystania lub odrzuceniu projektu wydaje minister (lub osoba przez niego upoważniona), który również ustala wysokość wynagrodzenia za projekt.

R o z d z i a ł 5.

Realizacja i wykorzystanie przyjętych projektów racjonalizatorskich.

§ 26. Przez realizację projektu należy rozumieć czynności mające na celu wykorzystanie projektu we właściwym zakładzie lub zakładach pracy w zakresie produkcji lub usług.

§ 27. Przyjęte do wykorzystania projekty racjonalizatorskie powinny być włączone do planów produkcyjnych zakładu pracy.

§ 28. Dla projektów szczególnie ważnych, których realizacja wymaga udziału różnych komórek zakładu, kierownik zakładu zleca właściwej komórce organizacyjnej zakładu pracy opracowanie planu realizacji projektu przewidującego niezbędne środki i prace dla zapewnienia realizacji projektu w określonym terminie. Jeżeli realizacja projektu wymaga udziału innych zakładów, odpowiednie czynności podejmuje kierownik jednostki nadrzędnej. Przepis § 24 stosuje się odpowiednio.

§ 29. 1. Realizacja i wykorzystanie projektu następuje w zasadzie w zakładzie pracy, którego kierownik wydał decyzję o przyjęciu projektu do wykorzystania.

2. Centralny zarząd może wskazać inny zakład lub zakłady pracy podległe temu centralnemu zarządowi, w których ma nastąpić realizacja i wykorzystanie projektu.

§ 30. 1. Kierownik zakładu pracy powinien w razie potrzeby zapewnić twórcy bezpośredni udział w pracach nad realizacją projektu.

2. Jeżeli realizacja projektu następuje w zakładzie pracy, w którym twórca jest zatrudniony, może on być w koniecznych przypadkach zwalniany od swych zasadniczych zajęć do pracy nad realizacją projektu, z zachowaniem wynagrodzenia w wysokości średniego zarobku z ostatnich trzech miesięcy.

3. Jeżeli realizacja projektu następuje w innym zakładzie pracy, twórca może być w razie potrzeby delegowany do prac nad realizacją projektu. W okresie trwania delegacji

wynagrodzenie wypłaca twórca macierzysty zakład pracy w wysokości średniego zarobku z ostatnich trzech miesięcy.

4. Jeżeli twórca nie ma stałego zatrudnienia, wynagrodzenie za prace nad realizacją projektu ustala się i wypłaca na podstawie umowy.

R o z d z i a ł 6.

Zatwierdzenie decyzji o przyjęciu projektu do wykorzystania

§ 32. Jeżeli dla realizacji projektu konieczne jest dokonanie nakładów inwestycyjnych, których kwota przekracza uprawnienia przysługujące kierownikowi zakładu pracy w myśl przepisów obowiązujących w zakresie inwestycji, decyzja o przyjęciu projektu do wykorzystania powinna być zatwierdzona przez właściwy organ nadrzędny, zgodnie z przepisami obowiązującymi w zakresie inwestycji.

§ 33. Jeżeli w myśl przepisów szczególnych realizacja projektu wymaga zgody organów nadrzędnych, jak np. w razie uruchomienia produkcji nowych typów maszyn i urządzeń, decyzja o przyjęciu projektu do wykorzystania powinna być zatwierdzona przez właściwe organa.

§ 34. Decyzja o przyjęciu projektu do wykorzystania powinna być zatwierdzona:

- 1) w przypadku określonym w § 31:
 - a) przez dyrektora centralnego zarządu — w ciągu 20 dni,
 - b) przez ministra — w ciągu 30 dni od daty otrzymania akt sprawy;
- 2) w przypadkach określonych w §§ 32 i 33 — w terminach określonych we właściwych przepisach.

§ 35. 1. W odniesieniu do projektów, o których mowa w §§ 10 i 11 przepisów o wynagradzaniu wynalazczości pracowniczej, dyrektor centralnego zarządu przedkłada ministrowi wniosek o podwyższenie wynagrodzenia. Wniosek powinien zawierać proponowaną wysokość podwyżki oraz szczegółowe uzasadnienie.

2. W odniesieniu do projektów, o których mowa w § 14 przepisów o wynagradzaniu wynalazczości pracowniczej, dyrektor centralnego zarządu ustala wysokość wynagrodzenia i terminy wypłat, przedkładając stosowny wniosek wraz z uzasadnieniem do zatwierdzenia ministrowi.

§ 36. Właściwy minister może powołać w centralnym zarządzie komisję do opiniowania szczególnie ważnych projektów racjonalizatorskich. Powołanie komisji następuje w trybie określonym obowiązującymi przepisami. Przepis § 21 ust. 1 ma odpowiednio zastosowanie. Za udział w posiedzeniu komisji przewodniczący, sekretarz i członkowie komisji otrzymują wynagrodzenie w wysokości określonej w § 5 ust. 3 i 4 uchwały Nr 38 Rady Ministrów z dnia 30 stycznia 1954 r. w sprawie trybu powoływania komisji resortowych i wynagrodzenia za udział w posiedzeniach (Monitor Polski Nr A-30, poz. 442). Rzecznicy otrzymują wynagrodzenie tak jak członkowie komisji.

§ 37. 1. O zatwierdzeniu decyzji w trybie określonym w §§ 31—33, organ, który wydał decyzję zatwierdzającą, zawiadamia niezwłocznie:

- 1) kierownika zakładu pracy, w którym twórca jest zatrudniony i w którym projekt został przyjęty do wykorzystania,
- 2) jeżeli realizacja i wykorzystanie projektu nastąpiły w zakładzie pracy innym niż wymieniony w pkt. 1 — kierownika tego zakładu.

2. Komórka wynalazczości zakładu pracy, w którym twórca jest zatrudniony, zawiadamia go niezwłocznie o zatwierdzeniu decyzji.

3. Wypłata wynagrodzenia twórcy następuje w terminach określonych w przepisach o wynagradzaniu wynalazczości pracowniczej.

R o z d z i a ł 7.

Zgłaszanie w Urzędzie Patentowym pracowniczych projektów racjonalizatorskich i wydawanie świadectw i zaświadczeń dotyczących tych projektów.

§ 38. Uspołeczniiony zakład pracy, w którym zgłoszony został projekt mający cechy wynalazku lub wzoru użytkowego, jest obowiązany zgłosić projekt niezwłocznie do Urzędu Patentowego w celu zastrzeżenia prawa pierwszeństwa, a po przyjęciu projektu do wykorzystania — dokonać niezbędnych czynności dla uzyskania patentu na wynalazek lub rejestracji wzoru.

§ 39. Uspołeczniiony zakład pracy, w którym zgłoszony został projekt mający cechy udoskonalenia technicznego, jest obowiązany niezwłocznie po przyjęciu projektu do wykorzystania dokonać zgłoszenia go w Urzędzie Patentowym w celu zarejestrowania oraz uzyskania dla twórcy świadectwa o dokonaniu udoskonalenia technicznego.

§ 40. Koszty opatentowania wynalazku oraz zarejestrowania wzoru użytkowego pokrywa zakład pracy dokonujący zgłoszenia.

§ 41. 1. Urząd Patentowy stwierdza na podstawie posiadanych materiałów, czy przesłany projekt jest wynalazkiem, wzorem użytkowym lub udoskonaleniem technicznym i o wyniku przeprowadzonych ustaleń zawiadamia zainteresowany zakład pracy.

2. Ustaleń, o których mowa w ust. 1, Urząd Patentowy jest obowiązany dokonać: co do projektu mającego cechy wynalazku lub wzoru użytkowego — w ciągu 3 miesięcy, a co do projektu mającego cechy udoskonalenia technicznego — w ciągu 3 tygodni od daty zgłoszenia. Termin trzymiesięczny, o którym wyżej mowa, może być w wyjątkowych przypadkach przedłużony do sześciu miesięcy.

§ 42. 1. W razie stwierdzenia, że zgłoszony projekt jest pracowniczym wynalazkiem, wzorem użytkowym lub udoskonaleniem technicznym, Urząd Patentowy wydaje:

- 1) zainteresowanemu zakładowi pracy — patent na wynalazek albo dokonuje na jego rzecz rejestracji wzoru użytkowego lub udoskonalenia technicznego,
- 2) twórcy projektu — świadectwo autorskie o dokonaniu wynalazku lub wzoru użytkowego albo świadectwo o dokonaniu udoskonalenia technicznego.

2. Świadectwa, o których mowa w ust. 1 pkt. 2, Urząd Patentowy przesyła zakładowi pracy, w którym twórca jest zatrudniony, w celu doręczenia twórcy.

§ 43. 1. Zaświadczenie o dokonaniu usprawnienia wydaje zakład pracy, w którym twórca jest zatrudniony. Zaświadczenia dokonuje się przez wpis w książeczce racjonalizatora.

2. Ewidencję wydanych przez zakład pracy zaświadczeń o dokonaniu usprawnienia prowadzi komórka wynalazczości zakładu pracy.

§ 44. 1. Świadectwa, o których mowa w § 42 ust. 1 pkt. 2, powinny być wręczane twórcom projektów w zakładach pra-

cy, w których pracują ci twórcy. Wymienione świadectwa komórka wynalazczości wpisuje w książeczkę racjonalizatora.

2. Prezes Urzędu Patentowego ustali jednolite wzory świadectw, o których mowa w ust. 1, oraz określi szczegółowe przepisy dotyczące ich rejestracji, jak również prowadzenia ewidencji, o której mowa w § 43 ust. 2.

§ 45. Do chwili wydania twórcy przez Urząd Patentowy świadectwa autorskiego o dokonaniu wynalazku lub wzoru użytkowego, albo świadectwa o dokonaniu udoskonalenia technicznego stosuje się do wypłaty wynagrodzenia postanowienia § 9 przepisów o wynagradzaniu wynalazczości pracowniczej.

R o z d z i a ł 8.

Odwołania.

§ 46. Twórcy służy prawo odwołania się do dyrektora centralnego zarządu od decyzji kierownika zakładu pracy:

- 1) w razie odrzucenia projektu,
- 2) w razie przyjęcia projektu — jeżeli twórca nie zgadza się na wysokość przyznanego wynagrodzenia,
- 3) w razie nieprzyznania lub nieprawidłowego rozdziału premii za współudział w realizacji projektów, przewidzianej w §§ 37—39 przepisów o wynagradzaniu wynalazczości pracowniczej,
- 4) w sprawach dotyczących premiowania i wynagradzania za pomoc techniczną przy opracowywaniu projektów racjonalizatorskich na podstawie przepisów o premiowaniu i wynagradzaniu za pomoc techniczną.

§ 47. 1. Odwołanie składa twórca za pośrednictwem kierownika zakładu pracy, który wydał zaskarżoną decyzję, w terminie miesiąca od daty zawiadomienia go o decyzji.

2. Kopię odwołania twórca przesyła bezpośrednio do dyrektora centralnego zarządu.

§ 48. Kierownik zakładu, który wydał zaskarżoną decyzję, przesyła odwołanie wraz z aktami sprawy i swoim wyjaśnieniem do dyrektora centralnego zarządu w terminie 7 dni od daty złożenia odwołania.

§ 49. 1. Dyrektor centralnego zarządu jest obowiązany rozpatrzyć odwołanie i wydać decyzję z uzasadnieniem w ciągu 30 dni od daty otrzymania akt sprawy.

2. Przedłużenie tego terminu jest dopuszczalne o dalsze 30 dni w przypadku konieczności uzyskania dodatkowych materiałów i wyjaśnień.

§ 50. O wydanej decyzji dyrektor centralnego zarządu zawiadamia niezwłocznie odwołującego się oraz kierownika zakładu pracy, który wydał zaskarżoną decyzję.

§ 51. Od decyzji dyrektora centralnego zarządu nie przysługuje odwołanie.

§ 52. Od decyzji dyrektora centralnego zarządu, wydanej w trybie określonym w § 25 ust. 3, twórca przysługuje odwołanie do ministra. Przepisy §§ 46—51 stosuje się odpowiednio.

§ 53. Właściwy minister może w drodze nadzoru uchylić decyzję dyrektora centralnego zarządu i bądź wydać decyzję ostateczną, udzielając wskazówek co do sposobu jej załatwienia,

20.

PISMO OKÓLNE Nr 20**MINISTRA PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH**

z dnia 28 kwietnia 1956 r.

**w sprawie załatwiania roszczeń odszkodowawczych
za wypadki przy pracy.**

Analiza skarg i zażaleń kierowanych do Ministerstwa Przemysłu Materiałów Budowlanych wykazała, że znaczna ilość tych skarg dotyczy roszczeń odszkodowawczych z tytułu wypadków przy pracy i że zakłady pracy z reguły kierują poszkodowanych na drogę procesu cywilnego, wychodząc z założenia, że jedyną podstawą do wypłacenia odszkodowania jest prawomocny wyrok sądowy.

Taka praktyka, stosowana w ustroju kapitalistycznym, nasuwa szereg zastrzeżeń w nowych warunkach społeczno-gospodarczych, gdzie nie ma i nie może być antagonistycznej sprzeczności interesów pomiędzy zakładem pracy a poszkodowanym pracownikiem i wymaga zmiany w świetle przepisów okólnika Nr 101 Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 maja 1952 r. w sprawie wykonywania orzeczeń sądowych przez urzędy, instytucje państwowe oraz jednostki gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski Nr A-67, poz. 1025), który stanowi, iż nie należy dopuszczać do procesów, których wynik jest z góry przesądzony na niekorzyść zakładu pracy.

W celu jednolitego ustalenia w resorcie Przemysłu Materiałów Budowlanych sposobu załatwiania roszczeń odszkodowawczych, wynikających z art. 25 Dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 30, poz. 116), podaje się do stosowania wytyczne, które stanowią załącznik do niniejszego pisma okólnego.

M I N I S T E R

Mgr inż. St. Pietrusiewicz

Załącznik do pisma okólnego Nr 20
Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 28 kwietnia 1956 r.

WYTYCZNE**w sprawie załatwiania roszczeń odszkodowawczych
za wypadki przy pracy.**

1. Niezwłocznie po wypadku dyrektor zakładu łącznie z przedstawicielem rady zakładowej, podstawowej organizacji partyjnej, radcą prawnym, społecznym inspektorem pracy i inżynierem lub technikiem bhp ustalą na podstawie wszelkich dostępnych im materiałów, zeznań świadków, wizji lokalnej itp., czy na zakładzie ciąży ich zdaniem odpowiedzialność za wypadek.

Zwraca się uwagę, że komisja — przeprowadzając dochodzenia — powinna w szczególności oprzeć się na wytycznych

Głównego Inspektora BHP, zawartych w piśmie z dnia 19.XI.1954 r. znak BHP/1541/54 w sprawie przeprowadzania przez służbę BHP dochodzeń powypadkowych.

2. Jeżeli zakład pracy uzna, że wina za wypadek go nie obciąża, dyrektor zakładu winien zawiadomić zgłaszającego roszczenia odszkodowawcze, że nie znajduje podstaw do wypłacenia odszkodowania z równoczesnym pouczeniem zainteresowanego, że może dochodzić swych roszczeń na drodze sądowej. W przypadku występowania o przyznane prawa do renty, zakład załatwia jak najszybciej wszelkie formalności z tym związane.

3. Jeżeli zakład pracy uzna roszczenie co do zasady, dyrektor zakładu pracy przy udziale osób wymienionych w pkt. 1 powinien rozpocząć pertraktacje ze zgłaszającym roszczenie co do wysokości odszkodowania. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania, na które składa się:

- wynagrodzenie szkód związanych bezpośrednio z wypadkiem (koszty leczenia, koszt zniszczonego ubrania itp.),
- renta w przypadku utraty lub zmniejszenia zdolności do pracy (względnie renta dla rodziny w razie śmierci poszkodowanego),
- odszkodowanie za cierpienia fizyczne i krzywdę moralną,

należy kierować się zasadami zawartymi w orzecznictwie Sądu Najwyższego.

ad b) — orzeczenie z dnia 19.V.1953 r. Nr C.1312/53 (Zb. Urz. 22/54), orzeczenie z dnia 21.IV.1951 r. Nr C.25/51 (Zb. Urz. 43/52), orzeczenie z dnia 14.XI.1950 r. Nr C.299/50 (Państwo i Prawo Nr 8—9/51, str. 437—439),

ad c) — orzeczenie z dnia 12.V.1951 r. Nr C.646/50 (Zb. Urz. Nr 22/52) — uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 1—15 grudnia 1951 r. Nr C.15/51 (Państwo i Prawo Nr 12/52, str. 877).

W razie dojścia do porozumienia, strony zawierają ugodę. Ugoda winna być podpisana ze strony zakładu pracy przez dyrektora i głównego księgowego.

Ugody, w których wysokość odszkodowania przewyższa 5.000 zł., winny być zatwierdzone przez dyrektora Centralnego Zarządu, a w jednostkach podległych bezpośrednio Ministrowi Przemysłu Materiałów Budowlanych — przez Ministra.

Dla ustalenia wartości przedmiotu ugody należy obliczyć sumę świadczeń rentowych za jeden rok.

4. Jeżeli zakład pracy uzna roszczenie co do zasady, lecz nie będzie w stanie określić wysokości odszkodowania lub nie dojdzie do zawarcia ugody, należy powiadomić na piśmie zgłaszającego roszczenie, że uznaje się zasadność jego roszczenia, jednak wobec niemożności określenia wysokości odszkodowania winien wystąpić z powództwem cywilnym do sądu.

Zakład pracy powinien okazać w tym przypadku jak najdalej idącą pomoc poszkodowanemu, a w razie jego śmierci — rodzinie;

- a) pouczyć zgłaszającego roszczenie, że o pomoc prawną w przygotowaniu pozwu może się zwrócić do Biura Społecznej Pomocy Prawnej przy sądach, oraz w jaki sposób może uzyskać zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie adwokata,
- b) w wypadkach uzasadnionych sytuacją materialną i stanem rodzinnym poszkodowanego po zasięgnięciu opinii rady zakładowej, podstawowej organizacji partyjnej i radcy prawnego można zaliczkowo wypłacić poszkodowanemu lub jego rodzinie stosowną kwotę na pokrycie wydatków związanych bezpośrednio z wypadkiem i umożliwiającą egzystencję przez krótki czas po wypadku. Wypłacona zaliczka powinna być w sposób oczywisty niższa od wysokości przewidywanego w przybliżeniu odszkodowania, a w każdym razie nie może przekroczyć zł. 3.000. Niezależnie od powyższego zakład pracy powinien zatrudnić poszkodowanego, który utracił częściową zdolność do pracy przy odpowiednio lżejszej pracy, a w wypadku utraty całkowitej zdolności do pracy lub śmierci — członkom jego rodziny udzielić pomocy w umieszczeniu dzieci w żłobku, przedszkolu lub szkole zawodowej, podległej Ministerstwu Przemysłu Materiałów Budowlanych;
- c) po wniesieniu powództwa pozwany zakład winien współdziałać z powodem w kierunku jak najszybszego przeprowadzenia procesu i jak najdokładniejszego wyświetlenia wszystkich okoliczności, niezbędnych dla wydania słusznego wyroku przez Sąd.

Nie należy zgłaszać wniosków w płaszczyźnie przepisów tylko formalnych, mających na celu przewleknięcie postępowania sądowego. W szczególności nie należy zasłaniać się brakiem legitymacji biernej, co często się zdarza w wypadkach reorganizacji, a wskazać Sądowi jednostkę właściwą;

- d) po zapadnięciu wyroku należy go wnikliwie przeanalizować i w wypadku braku istotnych przesłanek do wniesienia rewizji, zasądzoną należność wypłacić po potrąceniu wypłaconych ewent. zaliczek wg pkt. b.

KOMUNIKAT

Wydane zostały a nie ogłoszone w Dzienniku Urzędowym następujące akty normatywne:

Zarządzenie Ministra Nr 62

z dnia 19 marca 1956 r. w sprawie zasad gospodarowania w roku 1956 bezosobowym funduszem płac w przedsiębiorstwach państwowych i spółdzielczych, działających według zasad rozrachunku gospodarczego.

Zarządzenie Ministra Nr 63

z dnia 22 marca 1956 r. w sprawie ustanowienia normy resortowej, dotyczącej produkcji wykonywanej na eksport.

Zarządzenie Ministra Nr 64

z dnia 23 marca 1956 r. w sprawie remontów w 1956 r.

Zarządzenie Ministra Nr 65

z dnia 24 marca 1956 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników magazynowych.

Zarządzenie Ministra Nr 66

z dnia 24 marca 1956 r. w sprawie pogłębienia współpracy naukowo-technicznej resortu ze Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich, Chińską Republiką Ludową, Krajami Demokracji Ludowej, Niemiecką Republiką Demokratyczną, oraz usprawnienia działalności komórek organizacyjnych współpracy i lepszego wykorzystania otrzymanej pomocy naukowo-technicznej.

Zarządzenie Ministra Nr 67

z dnia 24 marca 1956 r. w sprawie wynagradzania pracowników zatrudnionych przy sprzątanii.

Zarządzenie Ministra Nr 61

z dnia 27 marca 1956 r. w sprawie wynagradzania niektórych pracowników za okres miesiąca lutego 1956 r.

Zarządzenie Ministra Nr 69

z dnia 24 marca 1956 r. w sprawie premiovania maszynistek.

Zarządzenie Ministra Nr 70

z dnia 13 marca 1956 r. w sprawie przekazania cegielni „Górna Wrończa“.

Zarządzenie Ministra Nr 71

z dnia 1 marca 1956 r. w sprawie utworzenia przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą „Zakłady Fajansu Sanitarnego w Budowie“.

Zarządzenie Ministra Nr 72

z dnia 31 marca 1956 r. w sprawie udzielania zamówień spółdzielniom pracy oraz pomocniczym spółdzielniom rzemieślniczym przez jednostki wchodzące w skład resortu przemysłu materiałów budowlanych.

Zarządzenie Ministra Nr 74

z dnia 5 kwietnia 1956 r. w sprawie ustanowienia norm resortowych, dotyczących produkcji wykonywanej na eksport.

Zarządzenie Ministra Nr 75

z dnia 31 marca 1956 r. w sprawie przekazania kopalni „Czerwona Woda“.

Zarządzenie Ministra Nr 76

z dnia 31 marca 1956 r. w sprawie przekazania zakładu „Stara Sztolnia“.

Zarządzenie Ministra Nr 77

z dnia 6 kwietnia 1956 r. w sprawie miesięcznej sprawozdawczości z pracy suszarni i pieców wypalowych w przemyśle ceramiki budowlanej.

Zarządzenie Ministra Nr 78

z dnia 9 kwietnia 1956 r. w sprawie ograniczenia korzystania z transportu konnego przez przedsiębiorstwa

Zarządzenie Ministra Nr 79

z dnia 6 kwietnia 1956 r. w sprawie zmiany zarządzenia Nr 53 Ministra Przem. Materiałów Budowlanych z dnia 3.III.1956 r. w sprawie zawierania zakładowych umów zbiorowych.

Zarządzenie Ministra Nr 80

z dnia 1 kwietnia 1956 r. w sprawie utworzenia przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą „Oświęcimski Zakład Eksploatacji Kruszywa“.

Zarządzenie Ministra Nr 81

z dnia 1 kwietnia 1956 r. w sprawie utworzenia przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą „Sądecki Zakład Eksploatacji Kruszywa“.

Zarządzenie Ministra Nr 82

z dnia 10 kwietnia 1956 r. w sprawie produkcji fiolek do penicyliny.

Zarządzenie Ministra Nr 83

z dnia 14 kwietnia 1956 r. w sprawie terminów dostaw kamiennych elementów budowlanych przez przedsiębiorstwa podległe Centralnemu Zarządowi Przemysłu Kamienia Budowlanego w II kw. 1956 r.

Zarządzenie Ministra Nr 84

z dnia 17 kwietnia 1956 r. w sprawie organizacji mechanicznego rozruchu suszarni sztucznej wraz z piecami rekuperatorowymi ceg. „Kawodrza Dolna“.

Zarządzenie Ministra Nr 85

z dnia 30 marca 1956 r. w sprawie utworzenia przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą „Słupskie Zakłady Wapienniczo-Piaskowe w Budowie“.

Zarządzenie Ministra Nr 86

z dnia 14 kwietnia 1956 r. w sprawie przekazania 355 mb szyn wąskotorowych.

Zarządzenie Ministra Nr 87

z dnia 14 kwietnia 1956 r. w sprawie przekazania dwóch wózków.

Zarządzenie Ministra Nr 88

z dnia 24 kwietnia 1956 r. w sprawie podwyżki wynagrodzeń najniższej zarabiających pracowników przedsię-

biorstw, wydane w porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych.

Zarządzenie Ministra Nr 89

z dnia 23 kwietnia 1956 r. w sprawie powołania komisji kwalifikacyjnej zbędnych urzędów przemysłowych w Centralnym Zarządzie Przemysłu Szklarskiego.

Zarządzenie Ministra Nr 90

z dnia 24 kwietnia 1956 r. w sprawie podziału globalnej kwoty amortyzacji środków trwałych na rok 1956.

Zarządzenie Ministra Nr 91

z dnia 26 kwietnia 1956 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników zatrudnionych w Centralnych Zarządach i Zarządach Przemysłu Materiałów Budowlanych oraz Szkła i Porcelany.

Zarządzenie Ministra Nr 93

z dnia 25 kwietnia 1956 r., zmieniające zarządzenie Nr 148 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 7.IX.1955 r. w sprawie opracowania i wprowadzenia w życie regulaminów premiovania za oszczędne i racjonalne użytkowanie energii elektrycznej w przedsiębiorstwach (zakładach) przemysłu materiałów budowlanych.

Zarządzenie Ministra Nr 94

z dnia 26 kwietnia 1956 r. w sprawie wynagradzania robotników zatrudnionych przy produkcji doświadczalnej w przemyśle cementowym.

Zarządzenie Ministra Nr 95

z dnia 25 kwietnia 1956 r. w sprawie zatwierdzania cen fabrycznych i cen porównywalnych na nowoprodukowane wyroby.

Zarządzenie Ministra Nr 96

z dnia 30 kwietnia 1956 r. w sprawie regulaminu organizacyjnego Zarządu Techniki.

Zarządzenie Ministra Nr 97

z dnia 30 kwietnia 1956 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Przemysłu Materiałów Budowlanych.

Zarządzenie Ministra Nr 98

z dnia 2 maja 1956 r. w sprawie ujawniania i uruchomienia rezerw w Narodowym Planie Gospodarczym i budżecie.

Zarządzenie Ministra Nr 99

z dnia 7 maja 1956 r. w sprawie zatrudnienia osób amnestionowanych.

Zarządzenie Ministra Nr 100

z dnia 5 maja 1956 r. w sprawie zmiany niektórych jednolitych norm pracy z zakresu robót transportowych wewnętrznych.

Zarządzenie Ministra Nr 101

z dnia 5 maja 1956 r. w sprawie zmiany zarządzenia Nr 67 w sprawie wynagradzania pracowników zatrudnionych przy sprzątaniu.

Zarządzenie Ministra Nr 102

z dnia 5 maja 1956 r. w sprawie likwidacji ośrodków pracy więźniów i wynagradzania robotników zatrudnionych w Pomorskich Zakładach Przemysłu Wapienniczego w Piechcinie i Wojcieszowskich Zakładach Przemysłu Wapienniczego w Wojcieszowie, wydane w porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych.

Zarządzenie Ministra Nr 104

z dnia 11 maja 1956 r. w sprawie zasad organizacji gospodarki aparaturą kontrolno-pomiarową.

Zarządzenie Ministra Nr 106

z dnia 16 maja 1956 r. w sprawie ustanowienia norm resortowych, dotyczących produkcji wykonywanej na eksport.

Zarządzenie Ministra Nr 108

z dnia 29 maja 1956 r. w sprawie przejęcie cegielni „Trąbki“.

Pismo okólne Ministra Nr 13

z dnia 28 marca 1956 r. w sprawie wzmoczenia czujności i ochrony zakładów pracy w okresie świątecznym.

Pismo okólne Ministra Nr 14

z dnia 4 kwietnia 1956 r. w sprawie gospodarki węglem deputatowym.

Pismo okólne Ministra Nr 16

z dnia 9 kwietnia 1956 r. w sprawie analizy wykonania planu przewozu ładunków.

Pismo okólne Ministra Nr 17

z dnia 23 kwietnia 1956 r. w sprawie stosowania przepisów technicznej eksploatacji kopalń odkrywkowych.

Pismo okólne Ministra Nr 18

z dnia 21 kwietnia 1956 r. w sprawie szkolenia TOPL w obiektach.

Pismo okólne Ministra Nr 19

z dnia 25 kwietnia 1956 r. w sprawie warunków umownych przy zlecaniu i wykonywaniu robót remontowych przez zakłady, podległe Centralnemu Zarządowi Przedsiębiorstw Remontowo-Montażowych i Produkcji Części Zamiennych.

Pismo okólne Ministra Nr 21

z dnia 8 maja 1956 r. w sprawie równomiernego załadunku masy towarowej w transporcie kolejowym w okresie wykonywania miesięcznych i pięciodniowych planów operacyjnych.

SPROSTOWANIE

W zarządzeniu Nr 53 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 3 marca 1956 r. w sprawie zawierania zakładowych umów zbiorowych i umów o długookresowych zobowiązaniach w roku 1956 (Dz. Urz. M.P.M.B. Nr 1, poz. 1) wkraśl się błąd drukarski. W § 1 ust. 8 zamiast „Grodziskie Zakłady Porcelany“ powinno być „Chodzieskie Zakłady Porcelany“.

Redakcja

Wobec licznych zapytań — Redakcja Dziennika Urzędowego Ministerstwa Przemysłu Materiałów Budowlanych wyjaśnia, iż jednostki organizacyjne podległe Ministerstwu Przem. Materiałów Budowlanych otrzymują Dziennik Urzędowy bezpłatnie, zgodnie z ustalonym rozdzielnikiem, za pośrednictwem właściwych centralnych zarządów (zarządów).

Poszczególne egzemplarze można nabywać w Ministerstwie Przemysłu Materiałów Budowlanych, Zarząd Administracyjno-Gospodarczy, Warszawa, ul. Żurawia 3/5, pokój Nr 12.

Wszelkie reklamacje w sprawie prenumeraty należy zgłaszać również pod wyżej wskazanym adresem.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
**MINISTERSTWO PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW
BUDOWLANYCH**
Warszawa, ul. Żurawia 3/5

Warunki prenumeraty Dziennika Urzędowego Ministerstwa Przemysłu Materiałów Budowlanych — prenumerata kwartalna 22,50. Wpłacać należy do Narodowego Banku Polskiego V Oddział Miejski, Warszawa, Nr 1529-91-212. Część 30, Dział 5, Rozdział 17 — wpływy z wydawnictw.

Cena 2 zł 50 gr